

Minden eddigi társadalom története
osztályharcok története.
Világ proletárai egyesüljétek!

NÉP-PAKARAT

SZOCIALISTA MUNKASLAP.

Az iparilag fejlettebb ország a ne-
véb-é fejletlenek saját jövője képét
mutatja". (Marx.)

No. 25. szám. Vol. VII. évfolyam.

NEW YORK, 1909 MÁRCIUS 26.

Egyes szám ára 2 cent, New Yorkban 1 cent.

A MAGYARORSZÁGI SZOCIÁL- DEMOKRATA PÁRT 1909 ÉVI PÁRTGYÜLÉSÉHEZ!

Tisztelt Elvtársak!

Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség elvtársi üdvözlését küldi a magyarországi proletáriátus parlamentjének. Biztosítani óhajt benneteket arról, hogy az emberiség felszabadításáért folytatott nehéz küzdelmeteket figyelemmel s rokonszinnel kísérni minden osztálytudatos amerikai proletár.

Tudjuk, hogy nehéz viharok zúgtak el a magyarországi mozgalom fölött s zilárságotok után már a közel jövő eseményei újra kemény próbára fogják tenni. — de azt is tudjuk, hogy idáig férfiasan megállítottátok helyeteket s harcokot, — melyhez erőt és kitartást kívánunk —, bizonyára nem fog lankadni a jövőben sem. Nagy távolság választ el bennünket tőletek. Két különböző országban, két különböző világ-részben folytatjuk a harcot, de azért mozgal-
munkat a tiétekkel szétválaszthatatlanul kapcsoljuk össze. Egyek vagyunk veletek nem azért, mivel mi is magyarok vagyunk, hanem azért, mivel mint ti, proletárok vagyunk, veletek együtt beletartozunk a munka nemzetébe, mely fajkülönbség nélkül magában foglalja a földnek minden bérrabszolgáját.

Egyek vagyunk veletek, mert ha más országban is, más körülmények között, más harcmodorral is, de a közös ellenség, a nemzetközi törke ellen küzdünk s veletek együtt egy célunk: a szocialista társadalom megvalósítása. Ezen az általános, az egész világ küzdő proletáriátusát egybefűző kapcsont kívül van még egy sajátosság összekötött és a ti küzdelmetek és a miénk között s erre akarjuk fölívni figyelmeteket.

A kapitalista termelés rendszerének egyik kikerülhetetlen következménye a modern népvándorlás. Egy-egy országban a proletárok ezrei kerekednek föl évről-évre, hogy iparilag fejlettebb országokba árrasszanak el. A stuttgarteri nemzetközi kongresszus fölismerte a tényt, hogy ha a bevándorlás ideig-óráig veszélyezteteti is egy ország benszülött munkásainak érdekeit, a bevándorlás ellen küzdni végeredményében épp olyan reakciós, mint küzdni a gép ellen. A nemzetközi szocialista kongresszus e szerint határozott s amint nektek nincs okotok a kivándorlás megakadályozására, nekünk sincs okunk a bevándorlás megállítására az Egyesült Államokban.

Ez azonban nem ok arra, hogy ne foglalkozunk magunkkal a kivándorlókkal. Az immigránsoknak Magyarország szolgálatja legnagyobb százalékát a lakosság számahoz arányitva. A tejjel-mézszel folyó kánaánból egy millió magyar proletár telepedett át az Egyesült Államokba, hogy kenyeret találjon.

Hogy az ide bevándorló magyarok ne veszítsenek el a nemzetközi munkásmozgalomnak, hogy ne legyenek tehetetlenek a kapitalisták kezében; hogy ne fordíthatassák őket oly könnyen az amerikai munkásmozgalom ellen; hogy partraszállásukkor ne legyenek eleve sztrájkőrök jelöltek: nagy részben tőletek függ.

A kivándorlás ellen küzdni nem lehet egy szocialista párt célja; de a kivándorlókkal némiképp megismertetni annak az országnak munkásmozgalmát, melybe készülnek, kellő fölvilágosításokkal s utbaigazításokkal ellátni kötelessége egy szocialista pártnak.

Arra kérünk benneteket, hogy a jövőben szenteljétek némi időt e kötelesség teljesítésének is. Sajnálatos dolog, hogy az Egyesült Államok szocialista mozgalma megoszlik s ennek következtében nem egységes a magyar szocialisták mozgalma sem az Egyesült Államokban. Helytelen volna azt kívánnunk tőletek, hogy állást foglaljatok s a szervezett munkást, ki kezébe veszi a vándorbotot, csak az egyikhez, vagy csak a másikhoz utasítsátok. Azonban tény az: jobb ha a kivándorló szervezett munkást mind a két pártárványt illetőleg ellátjátok utbaigazítással, semmint ha egyikkel sem ismertettétek meg.

Hogy az Amerikába vándorló szervezett munkás ne vesszen el a munkásmozgalom részére, az nemcsak az amerikai munkásságnak közvetlen érdeke.

harcosokkal fogja szaporítani táborokat.

Erre akartuk fölívni figyelmeteket. Reméljük, hogy be fogjátok látni e kérdés fontosságát s foglalkoztok vele.

Most pedig nagy munkátokhoz megegyezően sikert kívánunk. Ha a szocializmus zászlaját diadalra viszitek, a mi diadalunk is lesz az. Ha ellenségeiteket legyűrjétek, a mi ellenségeinket is legyűrjétek.

Csak előre, elvtársak! Kinek a harcban vesztetni valója nincs, az csak győztes lehet.

Elvtársi üdvözléssel

az A. M. Sz. M. Sz.

Központi vezetőség.

A SZOCIALISTA TÁRSADALOM.

— Irta: Kautsky Károly. —

Amerikai viszonyokhoz alkalmazva átdolgozta:
Dániel De Leon.

A szociológia, a társadalom fejlődésének elmélete modern tudomány. Azelőtt a gazdasági fejlődés oly lassu volt, hogy alig volt észre-
vehető. Az emberiség gyakran századokig, évezredekig maradt a gazdasági fejlődésnek ugyanazon fokán. Vannak helyek Oroszországban, ahol a mezőgazdaságban használt eszközöket alig lehet megkülönböztetni azokról, melyekkel a történelmi idők küszöbén találkozunk. Így történt aztán, hogy a szokásos termelés-mód bizonyos időben azon kor népe előtt nemcsak változatlan, hanem változhatatlannak tűnt föl; az elődök épp olyan módon termeltek s azt hitték, hogy az utódok sem lehetnek egyébként. Az emberek a társadalmi intézményeket, melyben születtek, állandó és isten által elrendelt intézményeknek tekintették s szentségtörésnek tartották az újítás minden kísérletét. Bár nagyok voltak a változások, melyeket külső háborúk és belső osztályharcok létrehozottak, azonban látszólag csak a felszín érintett. Ezek a változások természetesen az alapokra is hatást gyakoroltak, de bizonyos idők nemzedéke előtt ismeretlenek maradtak.

A mai történelem lényegében nem egyéb, mint többé-kevésbé hi krónikája az eseményeknek, melyeket a szemtanúk följegyeztek. Így aztán a mai történetírás lényegében fölületes s bár, aki madártávlatból szemléli az évezredek multját, észreveszi a társadalmi fejlődést, az átlagos történetíró nem igen vesz tudomást róla.

Csak mikor a kapitalista termelés idejét értük el, akkor kezdett a társadalmi fejlődés gyorsabban kibontakozni, nyilvánvalóbbá lenni s akkor kezdtek az emberek foglalkozni vele. Természetes, hogy a fejlődés csak először a felszínen keresték. De akik csak a felszínen kutattak, nem találhattak mást, mint azon erőket, melyek a haladásnak felszínes irányítottak.

Amint a kapitalista termelés a színre lépett, új szükségletei támadtak az embereknek, melyek teljesen ismeretlenek voltak a régibb rendszer népei előtt. A különböző szükségletek a jónak és a rossznak, a károsnak és hasznosnak; a szükségesnek és fenyűzésnek különböző fölfogását eredményezték. Amely mértékben nőtt a kapitalista rendszer, az osztályok oly mértékben öltöztek határozottabb alakot, a szemléletük tisztább lett, a kormányzást átförmálták, elfoglalták s szükségleteiknek megfelelően átförmálták az államot.

A filozófusok, kik legelőször igyekeztek föl-
kutatni a társadalmi fejlődés okait, azt hitték, hogy ezeket az embereknek eszméiben, ideáiban találták meg. Bizonyos fókig látták, hogy ezek az eszmék anyagi szükségletekből fakadnak, de títok maradt előttük az a tény, hogy ezek a szükségletek időről-időre változnak s a változás a gazdasági helyzet, vagyis a termelési rendszer megváltozásának az eredménye. Abból a hibából indultak ki, hogy az emberi szükségletek, az "emberi természet" változatlanok. Ennélfogva csak egy "igaz", "természetes" és "igazságos" társadalmi rendszert láthattak, mivel csak egy felelhetett meg "az ember igazi természetének". Minden más társadalmi rendszert az agy tévelygési eredményeként tartották, mely csak azért volt lehetséges, mivel az emberek azelőtt nem ismerték föl igazi szükségleteiket, mivel nem bírtak helyes ítélőképességgel, vagy — mint egyesek képzelték —, az ember természetes ostobasága miatt, vagy — mint mások hitték —, a papok-

nak és királyoknak céltudatos machinációi miatt. Ebből a szempontból tekintve a társadalom fejlődése a gondolat fejlődése volt. Minél esze-
sebb az ember — gondolták —, annál hamarabb találja föl a társadalmi formát, mely az emberi természetnek megfelel és annál igazságosabb s jobb lesz a társadalom.

A mi ugynevezett szabadelvű gondolkodó-
inknak ez a teóriája. Ahol befolyásuk van, ott ez a nézet uralkodik. Természetes, hogy a XIX. század elején föllépő első szocialistákra is nagy hatást gyakorolt ez a teória. Ők is azt képzelték, hogy a kapitalista állam intézményei, melyet készen láttak, előző századok filozófusainak agyából pattantak ki. Teljes századdal később lépve a történelem színpadára, ezek előtt a szocialisták előtt világos volt, hogy a kapitalista állam nem olyan tökéletes, mint azt a XVIII. század filozófusai hitték. Következésképen ez a rendszer sem az igazi; a XVIII. század filozófusai valahol elhibázták a dolgot; tehát az első szocialisták nekifogtak, hogy fölfedezzék a botlást és rajtuk lévén a sor, föl-
tárlják az igazi társadalmi rendszert, mely még jobban megfelel az ember természetének. Rájöttek arra, hogy terveiket gondosabban kell kidolgozni, mint elődeik tették, nehogy valami ügyetlenség folytán megsemmisüljön munkájuk. Ezt az utat mindenképp föl kellett venni szabta meg, hogy ezek a szocialisták nem álltak úgy szemtől szemben azzal a társadalmi rendszerrel, melynek bukása kézenfekvő volt, mint ahogy a XVIII. századbeli filozófusok szemben álltak, se nem bátorította őket egy hatalmas osztály, melynek érdeke megkövetelte az akkori társadalmi rendszer megbuktatását. Ők abban az időben nem tudták a társadalmi rendszert, melyért küzdöttek, kikerülhetetlennek mutatni föl, egyszerűen csak fölmutatták, mint kívánatos. Az ő helyzetükben szükséges volt, hogy tisztán s elérhető formában mutassák be eszméiket, hogy a nép vágódjék utána és senki se kételkedjék elérhető s kívánatos voltukban.

A szocializmus ellenségei még most is a tudományok száz év előtti álláspontjából utó-
gálják a társadalmat. Tehát csak azokat az igazságos szocialistákat ismerik és értik, akik száz évvel ezelőtt ugyanolyan álláspontból indultak ki, mint amilyenek ők állanak most.

A szocializmus ellenségei úgy tekintenek a szocialista társadalomra, mint valami kapitalista vállalatra, részvénytársaságra, melyet meg kell indítani s nem vesznek részt benne, míg a társaságnak praktikus és hasznos hajtó voltáról meggyőződést nem szereznek. Az ilyen fölfogás igazolható volt a XIX. század elején, de ma a szocialista társadalomnak nincs szüksége ezeknek az uri embereknek jóváhagyására, hogy megvalósuljon.

A kapitalista rendszer befutotta pályáját. Összeomlása csak idő kérdése. Az ellenállhatatlan gazdasági fejlődés a végzet biztoságával viszi hajtótörésre a kapitalista termelés rendszerét. Új társadalmi rendszer kialakulása a mai helyett többé nem csak egyszerűen kívánatos, hanem kikerülhetetlen.

Mindig nagyobb a tulajdonsít megfosztott munkástömeg, melynek a mai rendszer elviselhetetlen, melynek e rendszer bukásával semmi veszíteni valója nincs, de mindent nyerhet. Szaporodik a tömeg, mely kénytelen, — ha csak e rendszer bukásával bukni nem akar —, életre kelteni új társadalmi rendszert, mely érdekeinek megfelel.

S ez nem fantázia, hanem olyan tény, melyet a szocialisták naponta ismétlődő esetekkel demonstrálnak. Ezek az esetek ékebben s meggyőzőbben beszélnek, mint a jövő társadalmának legszebb képei. Ezek a képek csak a jövő társadalmának lehetőségeit s kívánatoságát mutatják s így hiányosak. De amiről bebizonyítottuk, hogy kikerülhetetlen, annak nemcsak lehetőségét bizonyítottuk, hanem azt is, hogy csakis az lehetséges és semmi más. Valóban, ha a szocialista társadalom lehetetlen volna, az emberiség el volna vágya minden további gazdasági fejlődéstől. Ebben az esetben a modern társadalom darabokra törne, mint a római császárság kétezer év előtt s barbáriszumba sülyedne vissza.

Ahogy a dolgok ma állnak, a kapitalista civilizáció nem haladhat így tovább; vagy meg-
yünk előre a szocializmushoz, vagy meg-
yünk vissza barbáriszushoz.

(Folytatjuk.)

ESEMÉNYEK.

A békés nagyhatalmak.

Emléttük, hogy Anglia újabb 'dreadnought'
okat épített, hogy tengeri haderejét növelje. Ezt a hírt nyomon követte a másik, hogy Németország fölünés nélkül, de egyuttal szünetelés nélkül is az utóbbi években annyi hadihajót épített, hogy második helyre került a tengeri haderőt illetőleg s két év mulva tengeri hadereje tul fog tenni Anglián.

Nagy megdöbbenést keltett ez a hír Angliában. Megriadtak az angol kapitalisták. Kétség-
telen, hogy a német szárazföldi hadsereggel az angol hadsereg nem mérkőzhetik, a hatalmi egyensúlyt a hadihajói adták meg. Ha Németország a tengeren is tulszárnyalja, ugy az angol kapitalista osztály Németország kapitalista osztályában akad legveszedelmesebb ellenfele a piac után való hajzában.

Sem Angliának, sem Németországnak nem igen van kilátása arra, hogy az európai szárazon terjeszkedjék. Afrikára gravitál leginkább mind a kettő. Létkérdés a terjeszkedés mindkettőnek. A súlyos válság nyomatókosan adta tudtára valamennyi fejlett kapitalista országnak: kevés a piac, kevés a fogyasztó, helyesebben a vevő.

Ugy Anglia, mint Németország megérti a válság tanulságát s könnyen érthető, hogy az angol közvélemény (természetesen a burzsoá közvélemény) egyszerre több hadihajót sürget arra a hirre, hogy Németország a tenger ura akar lenni. Tudják jól, hogy mit jelent ez.

Érdekes, hogy a kapitalista osztály bünei miként nehezdednek az újabb időben különösen az angol kapitalistákra. Rövid idővel ezelőtt a parlament kénytelen volt a nyugdíj törvényt megalkotni, hogy olajat öntsön a nyomoruság háborgó tengerére, mely elsüllyesztéssel fenyegette a kapitalizmus hajóját. Ugy ahogy, csökkent is a veszély óriási áldozatok árán. A kapitalista osztálynak milliókba kerül az alamizna-törvény, anélkül, hogy a bajt tulajdonképen megszüntetné.

Most pedig, bár profitjában alapos részt vág az alamiznatörvény, újabb adókat kénytelen magára venni, ha a külföld kapitalistáival szemben nem akarja piacait veszélyeztetni.

És az egészen az a legszebb, hogy e figyervekések közepette a két ország uralkodója találkozik rendez, fraternalizálnak, egymás népeinek egészségére ürítik poharaikat s egész komoly képpel hirdetik a nagy világnak, hogy a legkésebb szándékkal gyártják a gyilkoló eszközöket.

—:o:—

Méregkeverés.

A kapitalista haszonvagy nem éri be a kizsákmányolás által szerzett profittal. Hogy a hasznót növelje, nem riad vissza a méregkeveréstől sem. Élénk világot vet az élelmiszerek meghamisításával elkövetett gyilkosságokra dr. Frauenthalnak, a Madison Ave. Hospital főorvosának jelentése, melyben többek között a következőket mondja:

"New York városában ezrekre megy évente azoknak a gyermekeknek száma, kik nyomoréká válnak a meghamisított tejnek és egyéb élelmiszereknek használata miatt. Egyedül a mi korházunkban két év alatt hatezer betegét kezeltünk; betegségüknek oka a megfertőzött élelmiszerekre vezethető vissza. A betegségeknek csak öt százaléka végződött ugyan halállal, de nyolcvan százaléka gyögyhihatatlan.

Mgát a bajt, mely epidemikussá válik minden nyáron "gyermekbetegség" néven nevez-
zük, mivel leginkább rövid éven aluli gyermekek esnek áldozatává. Négy évvel ezelőtt rájöttünk, hogy a "gyermekbetegségek" majdnem kizárólag vérméregzésnek következményei, melyet megfertőzött élelmiszerek idéznek elő.

A teljes gyögyítás majdnem lehetetlen, mig szigoru törvények lehetlenné nem tessék az élelmiszereknek további hamisítását. Részben sikerül megakadályozni, hogy a betegség végtetessé fajuljon, de a gyögykezelés egy évtől három évig tart s még így is a betegeknek negyven százaléka egész életére nyomorék.

Hacsak gyors intézkedés nem fog segíteni, a mult nyári helyzet megismétlődik, amikor naponta 70—80 beteget hoztak be korházunkba. Kilátásunk van arra, hogy a jövő nyáron a betegek száma 3000-re fog menni.

Más korházaknak kimutatásait nem vizsgál-
tuk. Egyedül a mi korházunk könyveiből állapítjuk meg, hogy 1907-ben 3500 beteget, 1908-ban 2500 beteget kezeltünk.

Pedig a Madison Avenue Hospital nem is a legnagyobbak közé tartozik, nem is a legnépesebb városrészen van. Milyen kimutatásokat nyújthatnának a déli városrészen levő

kórházak, ahol a lakosság számaránya hasonlíthatatlanul nagyobb?

Nem régebben mutattuk ki New York halál-
zási statisztikáját a balesetekből kifolyólag. Röviddel ezelőtt megemlékeztünk New York tudóveszeiről. Vegyük ehhez a kapitalisták méregkeverésének áldozatait: becsületes ember merészelt-e fölmelni szavát ennek a rendszernek védelmére, ahol a kapitalista haszon növekedésével egyenes arányban szaporodnak a temető lakói?

—:o:—

A törvény és a kapitalisták.

A bevándorlást megszorító törvényeket tudvalevőleg egyre szigorubbakká tesszik. Egyik korlátja volt a bevándorlásnak az a rendelkezés, mely a szerződéses munkást kitiltja az Egyesült Államok területéről. Általános ismert dolog, hogy a kapitalisták a bevándorlásti törvényeknek ezt az intézkedését játszásk ki leggyakrabban. Olcsó munkaerőt akarnak, a törvény utjukban van, tehát megkerülik.

A napokban derült ki, hogy a new yorki vasutársulatok nemcsak kijátszák ezt a törvényt, hanem valóságos emberkereskedést folytatnak. A Brooklyn Rapid Transitnek és a new yorki Interboroughnak áramfejlesztő telepein állandóan hiányával voltak olcsó, de gyakorlott fűtőknek. Tehát a két társulat ügynököket fogadott, hogy az Európából érkező hajók fűtőit csalják el a hajókról a társulat telepeire s ha egyszer egy fűtőt lecsaltak, akkor vagy szép szóval, vagy erőszakkal, de ott fogták. Az ügynökök öt dollárt kaptak egy-egy ember után.

Az ügynökök leginkább a Cunard Line, White Star Line és a Hamburg-American Line hajótársulatok fűtőire vetették ki a hálót; s ezek a hajótársulatok már hosszú idő óta nem voltak képesek megérteni, hogy New Yorkon hova tűnnek a fűtők?

A bevándorlási hatóságnál most e vasutársulatok ellen vádat emelt Tim. Healy, a fűtők unionjának elnöke. A vizsgálat folyamatban van s a vádak már eddig is részben igazaknak bizonyultak.

A vád szerint a két vasutársulat évente átlag kétezer fűtőt szerzett ügynökei révén, hogy az üresedésben levő helyeket pótolja.

—:o:—

A szenátus takarékos.

A szenátus pénzügyi bizottságának többsége határozott állást foglalt az ellen, hogy a kapitalista korporációk osztalékaira és a jövedelemre adó vetessék ki. Ugyancsak megvitatta az is, hogy miként volna lehetséges a kiadások fedezése anélkül, hogy egyéb adókat emel-
nének.

A bizottság arra a konkluzióra jutott, hogy — mivel az adókat magasabbra nem emelheti —, nincs hátra más, mint a takarékoskosság. Meg kell szorítani a kiadásokat ott, ahol csak lehet.

A szenátusnak bizonyára nem áll szándékában a nagy hivatalnokok fizetését leszorítani, hiszen alig egy-két hónapja, hogy emelték az elnök fizetését, emelték az alelnököknek, a bíráknak, a minisztereknek fizetését.

Valószínű, hogy a hadsereg kiadásait sem akarják megszorítani, mivel csak az utolsó üllészakon is új hadihajók építését s a szárazföldi hadsereg létszámának emelését határozták el.

Az is valószínűtlen, hogy a hivatalnokok számát akarnák csökkenteni, mivel egyre több hivatalt szerveznek s még így is általában az elégedetlenség azok között, kik a választás alatt politikai "job"-ok reményében politikai szolgálatakat teljesítettek.

Miként akarja tehát a szenátus megszorítani a kiadásokat? Kiken akar takarékoskodni? Nem kerül nagy nehézségbe, hogy rájőjjünk. Azok a rendeletek, melyek betiltják az állam szolgálatában álló bérmunkásoknak a szervezkedést, panaszok, követelések haragztatására, minden kísérletet, mely helyzetük javítására szolgálna, sejtetni engedik, hogy mikor a szenátus takarékoskodni készül, azt a munkás enlegeti meg.

RABLÁS A VONATON.

Pittsburg és McKeesport között egy személy vonaton J. D. Ryantól két utas gyujtót kért. Mivel a kocsiiban tilos a dohányzás, a három ember a kocsi hátsó feljőrájára állt. Mig az egyik utas az ajtót becsukta, a másik revolvert szegzett Ryannak, pénzt s ráját követelve. Miután kifosztották, a két rabló az áldozatot letaszította a robogó vonatról. Ryant eszméletlen állapotban találták meg a sineken és a Columbia kórházba szállították.

NÉPAKARAT

SOZIALISTA MUNKÁSLAP. A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.

Kiadja: Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Előfizetési ár:

Table with subscription rates: Egész évre \$2.00, Fél évre 1.00, Negyed évre 0.50, Európa egy évre 12 korona, Egyes szám ára 2 cent.

A Munk. Bet. Szövetség hivatalos közlönye.

NÉPAKARAT

Published by the Hungarian Socialist Labor Federation of America

528 E. 6th Street, New York, N. Y.

CH. ROTHFISER, National Secretary.

SAM. LEFKOVITS, National Treasurer.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.

Subscription yearly \$2.00, Single copies 0.02

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907, at the Post Office at New York, N. Y.

New York, FRIDAY, March 26.

A TARIFFA-TÖRVÉNYJAVASLAT.

A tariffa-törvényjavaslat, melyet a képviselőház jegyzője március 19-én olvasott föl a House of Representatives-ban...

Csakhogy ezt a dolgot más szempontból is lehet vizsgálni. A tariffa-törvényjavaslat betétként enged a kapitalista gondolkodás mechanizmusába...

Vadunk a kapitalizmus ellen az — s ezzel bizonyítjuk, hogy saját sirtját meg kell ásnia —, hogy a vagyont fölhalmozza, ahelyett, hogy közhasználatra szétbocsájtaná...

A City Federation of Women's Club, (a női egyesület városi szövetsége) szálladást rendezett be, melyben csak azok a munkások kaphatnak szállást...

Stanley Mc. Cormick, kinek apja a mezőgazdasági eszközök trusztjának feje, kétségkívül örökölni fogja apjának vagyonát...

ményeinek jóvoltából s az ipar "igazgatásának" jogcímén.

Addig is, míg az "igazgatást" átveszi, Santa Barbarában, Californiában keres üdülést betegsége ellen, mert nagy beteg. Valami elmebaja van s betegsége annyira súlyos, hogy a bíróság a különben már nagykorú fiatal embert újra gondnokság alá helyezte.

Most az a kérdés, mikép fogja ez az elmebajos ember "igazgatni" az ipart, ha átveszi apja helyét? Vagy ha akkor is gondnokság alatt lesz, milyen új ügygyel fogják a kapitalizmust védők igazolni, hogy megdolgozik a milliókért?

A képviselőházban két indítványt is beterveztettek az ex-elnökök nyugdíjaztatására vonatkozólag. Az egyik törvényjavaslat a nyugalmra vonuló elnököt életfogytiglani tiszteletbeli szenátorrá óhajta tenni évi 25 ezer dollár fizetéssel...

Százezer dollárra emelt fizetés; csinos nyugdíj; mind joggal várhatja-e a kapitalista osztály, hogy érdekeit híven szolgálja?

A National Civic Federation New Yorkban három gyűlést fog tartani. A három közül figyelmet érdemel az utolsó, melynek napirendje: "A szocializmus káros volta az amerikai intézményekre."

Nem azért érdemel ez a gyűlés figyelmet, mintha ott valami nagyon okos dolgokat mondanának el. A napirendben foglalt vádlomások: a szocializmus káros az amerikai intézményekre.

Az amerikai intézmények kapitalista intézmények. A kapitalista intézmények nyomorúságot, bünt, szenvedést, pusztulást zudítanak a társadalomra. Ezekre az intézményekre veszedelmes a szocializmus.

Kell ennél több beismerés?

A napokban egy privát mulatság a föllépő énekeseknek egy este 17,500 dollár díjat fizettek. A többek között:

Table listing names and amounts: Enrico Caruso 3,000, Geraldine Farrar 1,500, Emmy Destinn 1,200, Olive Fremstad 1,500, Johanna Gadsdi 1,500, Berta Morena 1,000, Alesandro Bonci 1,500

Egy mulatságon 17,500 dollár csak az énekesekre, a kapitalistáknak pár órai szórakozásáért. Több, mint annyit egy munkáscsalád 10 esztendő alatt keres.

És akadnak, kiknek szempillájuk se rezzen, midőn azt állítják, hogy a kapitalista rendszer tökéletes, igazságos!

TARLÓZÁS

Lorain város magyar munkásainak az az egyedüli bajuk, hogy még nem polgárai az Egyesült Államoknak. Pedig, ha hinni lehet a vezetőik által kibocsátott fölhívásnak, "ugy kívánják ezt, mint éhes ember a kenyert".

Dávidka, a fajmagyar szerint, a new yorki magyarok március 15-iki mulatsága csak egy közönséges muri volt. Bendeguz dicső ivadéka kimondhatatlanul fáj, hogy ezt a mulatságot nem valami fényes szállodában — például a Waldorfban — tartották meg.

Dávid, Dávid! Mi fog ehhez szólni az az uri honfitársak által vezetett 14 magyar egyesület, mely ezt a mulatságot rendezte? Mi ebből csak annyit fogunk megjegyezni magunknak, hogy a new yorki magyar hazafiakkal — tisztességes terembe nem lehet bemenni.

"A pittsburgi magyarság érdekeinek szentelt" "Pittsburgi Híradó" pap-szerkesztője néha-néha saját érdekeinek is szentel egy kis helyet lapjában. Rosszul "költött" adomákkal akarja neveltségessé tenni olvasói előtt a szocializmust...

Tegye félre a pennáját tiszteletes uram és térjen vissza a bibliához. Azt talán már jobban ismeri, mint a szocializmust. Ha nem így volna — szívesen kioktatjuk mind a kettőből.

Magyarországi hírek.

ÁRVIZVESZÉDELEM.

Az ország több helyéről jelentenek árvízveszedelmet. Főleg Szatmárvármegyét fenyegeti az áradás, mert a hosszu tél után napokig tartó eső következtét s most az olvadás mindenfelé megkezdődött.

Makói jelentés szerint a Maros egy hét óta 200 centi métert áradt. A jég megindult és zsinultig megtöltötte a Maros medrét. Azonban, ha a vízállás nem emelkedik, az áradás veszedelme nem fenyeget.

NŐ A KIVÁNDORLÁS: KEVÉS A MUNKÁS.

Beregszászról jelentik félhivatalosan: "A felvidéken a kivándorlás ijesztoően szaporodik. Ez év folyamán eddig 1289 utlevélet kérték. Beregvármegye alispánja, Gulácsy István, tekintettel a nagymérvű kivándorlásra, figyelmeztette a gazdaközönseget, hogy már most gondoskodjanak szerződés útján a nyárra szükséges munkásokról, mert félt, hogy munkahiány fog bekövetkezni."

Az alacsony bérről, az élelmiszer-uzsorával kiüzik az országból a munkást s mikor menekülően van, rabszolgafogdosásra kényszerítik a közigazgatást, amelynek a már elszórtodott munkás kivándorlását meg kell akadályoznia. Amerika polgárháborúval szabadított föl rabszolgáit: Magyarországon közigazgatási uton folyik a rabszolgakereskedés.

A TÖKE SZOLGÁI.

"A Népszava" írja: "A szabadkai faipar-részvénytársaság telepén a városban divatozó munkaviszonyokat tekintve, a múlt esztendő novemberéig elég rendes volt a munkás helyzete és ennek folytán rendben ment a munka is. És jött a gyárba új igazgató. Bár a gyárnak volt elég munkája, az új igazgató, a rettenthetetlen hazafi (aki azzal kezdte működését, hogy a gyári rendszabályokba bele akarta foglalni, hogy a telepen csak magyarul szabad beszélőnek a munkásoknak még privátbeszélgetésben, egymás között is) ugy gondolta, hogy most kinálkozik az alkalom arra, hogy a munkabéreket leszorítsa. Odavett maga mellé egy mindenre kapható hajcsárt, aki — noha nem régen még a szerzett munkásokhoz dörgölődött — hajlandó volt az igazgató minden kívánságát teljesíteni. Ezt persze nem túrték a telep szakképzett munkásai. A töke hü szolgálja, a derék hajcsár egyenkint elbocsátotta hát a gyakorolt gépmunkásokat s odaállított a gépek mellé járatlan napszámásokat, akik jóval olcsóbban és — minden védőkészület nélkül dolgoztak. Így történt, hogy egy ilyen napszámosmunkásnak, Albert Antalnak nemrégiben a gyalogép az egyik kezéről 3 ujját teljesen levágták. A gyár pedig sietett mindjárt a szerencsétlenség után a gépeket a vértől megtisztítani és a védőkészülékeket fölrakni, nehogy az esetleg mégis odavetődött gyárvizsgálók esetleg akadékoskodhassanak."

MENJEN CSAK HAZA ÉS PIHENJEN...

Seidner Márton lakotás, a losonci kerületi beteggyógyító pénztár kórházi ápolásra utasította. Felment Budapestre és a zsidó kórházban jelentkezett fölvetelre. Öt napi bentfekvés után alaposan megvizsgálták és a vizsgálat eredményeként azt ajánlották neki: — Menjén csak haza és pihenjen, a maga betegségének pihenés a gyógyszere.

És adtak neki valami folyadékot, mert ivarszervi bajt konstátáltak. Hiába panaszkodott Seidner állandó fejfájásáról, nem vették figyelembe s csak nagyolykor adtak neki egy-egy — aspirint. Seidner Márton elhagyta a kórházat, hazautazott. Másnapra a szüntelen fejfájásához laz is társult, az orvosok Seidneren agyhártya-gyuladást konstátáltak. Hat nap alatt Seidner már elpusztult, — szót fogadván a budapesti zsidó kórház orvosának, hazament és most pihen.

Kik a lapot nem kapják rendesen, levelezőlapon tudassák velünk a következő angol szöveggel: Editor, Népakarat, 516 E. 6th St., New York. I am a subscriber of your paper, but I don't get regulary. Please send it to this address:

Form for subscription: Név, Szám és utca, Város

Külföldi hírek.

KUBA ÁLLAMKASSZAJA.

A kubai köztársaság pénzügyminiszterének kimutatása szerint az új kormány első havi bevétele és kiadása a következő volt: 1909 február.

Table with financial data for Cuba: Bevétel \$2,578,600.90, Kiadás 2,353,404.02, Fölösleg 225,196.88

Table with financial data for Cuba: Bevétel \$2,446,138.78, Kiadás 2,953,045.64, Deficit 506,906.86

BÜLOW TITKOLÓDZIK.

A Reichstagban a budget-bizottság kérdést intézett Bülow kancellárhoz az angol és német hírek kapcsán, melyek a németországi flotta szaporításáról szólnak. A kancellár megtagadta a fölvilágosítást azon ürüggyel, hogy személyesen semmi fölvilágosítást nem adhat, de fölhatalmazza von Schön külügyminisztert a kért fölvilágosítás megadására, de csak oly mértékben, hogy az ország érdekei kárt ne szenvedjenek.

Von Schön válaszárol a bizottság cseppet sem lett okosabb.

AZ OLASZ RENDŐRSÉG VIZSGÁL.

Furcsa vizsgálatot folytat Palermóban az olasz rendőrség az ott meggyilkolt Jos. Pelrosino olasz-amerikai titkosrendőr ügyében. Miután az ügyet pihentette négy napig, bőséges időt hagyván a bűnösöknek a menekülésre, hirtelen erélyvel százával tartóztatja le az embereket, kikre csak a legkisebb gyanu merül is föl, hogy összeköttetésben vannak a maffiával vagy a fekete kézzel. Még ezideig alig akadtak valami nyomra. Csak sejtik, hogy a gyilkosság két, Amerikából nem régen elmenekült olasz nauk műve volt, kik a földrengés messinai áldozatait is fosztogatták.

AZ ÁLLAM ÉS A MUNKÁSOK.

A francia postások sztrájkja, melyről már említett tettünk, változatlanul tart tovább. Bár a kormány azt hirdeti, hogy a sztrájkot befejeztetik tekintve, a tény az, hogy a kormány helyzete nehezebb, mint bármikor előzőleg. Erre vall az is, hogy míg a képviselőház bizalmat szavazott a kormányának, addig a kormány viszont a bizalom dacára jónak látta a félhivatalosai útján hírvil adni, hogy Mr. Simyant, a postaügyi miniszterium titkárát, akinek nagy része volt a sztrájk fölildezésében, áthelyezni készül.

A kormány, mely ezideig szigorúan elfojtott az állami alkalmazottak között minden szervezkedést, Franciaország törvényei szerint, melyek az állam alkalmazottjaira szólnak, lázadóknak tekintik a sztrájkolókat, azonban nem tehet ellenük semmit nagy számuk miatt.

Csütörtökön, március 18-án ünnep lévén, a munka szünetelése nem volt annyira érezhető. Hanem pénteken, midőn az üzletekbe egy-két levél jutott el, ahol egyébként százával szoktak érkezni a levelek egy-egy ünnepet követő regelen, a kereskedők kezdtek kétségbeesni. S nem is annyira a munkások szoritják a kormányt, mint maga a burzsoázia, hogy vessen valahogy véget a sztrájkoknak, mert megáll minden ipari és kereskedelmi élet.

Megakadt a francia diplomácia is. A balkáni ügyekben állandó táviratváltásokra volna szükség, azonban táviratait csak fél napi késéssel küldheti s még nagyobb késéssel kapja a választ.

A közönség a sztrájkolókkal van. Érdekes, hogy a párisi rendőrség 800 frankot szavazott meg a sztrájkolók segítségére.

INDIÁBAN MINDEN CSENDES.

Sir Andrew Fraser, ki Indiában hat éven át volt alkormányzója a bengáli tartománynak, világközriuli uton van. Laputódítók előtt az indiai viszonyokat a lehető legmegnyugtatóbban fejté.

A derék alkormányzó szerint Indiában minden csendes, csak néhány "anarchista" kelet-indiai lázong, kik közül egy Calcuttában merényletet kísérelt meg ellene mult november havában, azonban a merénylet nem sikerült s az elfogott merénylő tiz esztendő börtönt kapott. Természetes, hogy most nagyon csendes. Azt is tagadja az alkormányzó, hogy Indiában erős volna az az áramlat, mely szerint "India az indiaiaké".

Néhányan ugyan ilyen nézeteket terjesztettek, de ez az agitáció elaludt. Azt már nem mondta meg az alkormányzó, hogy az angol kormány börtönnel és puskával tanította az indiaiakat más fölfogásra, valamint arról is hallgatott, hogy mennyi lehet azoknak a száma, kiket Indiában az éhhalál csendesített el örökre.

Elvtársak! Készüljétek a kongresszusra. mozgalunk érdeke megköveteli, hogy valamennyi szervezetenk ott legyenek küldöttei s átélikintve a lefolyt év munkáján, lerakjuk a jövő év mozgalmanak alapjait.

TÁRCA.

AZ ARANYESŐ.

— Angolból fordította: Sachse József. — Élt hajdan az erkölcs országában egy ember, akit Péternek hívtak és aki nagyon gazdag volt és sok pénzzel bírt. De ámbár gazdag volt, mégis nyájás szive volt és nagyon szomorkodott, mikor látta, hogy ennyi szegény ember oly nyomorúságos életet él.

És mikor összehasonlította az ő saját életét az övékkel, amikor eszébe jutott az a sok jó dolog, melyet ehetett, a szép ruha, amelyet viselhetett, a gyönyörű ház, melyben lakott és a mulatságok és egyéb édeségek, melyekkel oly kellemesen töltötte idejét — akkor sokszor sóhajozott s azt kívánta, hogy bárcsak a több emberek is oly jó módban élhetnének, mint ő maga.

Mert Péternek még nyájásabb volt a szive mint bármelyik földijének és ti tudjátok, hogy Erkölcország mindegyik jómódu lakójának nyájás szive van. Ők mindnyájan szeretik a szegény embereket és folyton azon török a fejüket, hogy mikép segíthetnek rajtuk és tehetik őket boldoggá. De Péternek mindannyiuknál jobb szive volt.

Igy Péter sokszor ült és gondolkozott ezen a dolgon, a szegényekről meg a gazdagokról. Igazában oly erősen és soká gondolkozott, hogy végre nagyon erős fölfájást kapott és soká tartott, míg ismét meggyógyult. De mégsem hagyott föl soha a gondolkodással és csak azt hajtotta, hogy a szegények épp oly jómóduak legyenek, mint ő.

Egy napon — vagy inkább egy éjjel, mikor ágyában feküdt, álmában azt látta Péter, hogy megnyitak az egek és csupa pénzdarabokból való aranyeső hullott le a földre. Csobogva jöttek le, egyik a másik után, vidám csing csinggel, mely mint zene hangzott Péter füleiben. Tizkoronások, huszkoronások csak úgy hullottak le gyors egymásutánban és Erkölcország utcái csakhamar térdig voltak fődvsárga, tündöklő arannyal.

Ez az álom nagy hatással volt Péterre és mikor másnap elmékedett fölére, azon gondolkodott, hogy milyen gyönyörű dolog volna, ha ilyesmi csakugyan bekövetkezik, mert hiszen akkor mindenkinek pénze volna bőven, mint akant önmagának és akkor mindenki megszerezhetné azt a sok szép dolgot, melyet önmaga élvezett.

— Oh, mennyire kívánok, hogy arany essék egész napon át! — kiáltotta.

És a következő éjjel valóban furcsa dolog történt. Bizonyára oly nagyon óhajtott Péter, hogy az arany istenek végre teljesítenék keltettségét. Csakugyan esni kezdett az aranyeső, éppugy, mint Péter látta az álmában!

Elképzelhetitek a szegény emberek örömet, mikor másnap reggel fölkeltek (mert a szegény emberek mindig korábban kelnek, mint a gazdagok) és látták az arany záporosót a földön. Kijötték mindnyájan kosaraikkal és ládáikkal és vödreikkel és jóval, mielőtt Péter meg fölkel, a szegény emberek elsöpörték mind az aranyat és bevitték kunyhóikba, ugy hogy egyetlen tizkoronás sem maradt az utcán.

Nos, nem volt ez csodálatos? És még boldogoknak érezhették magukat ezek az emberek? De nézzük csak meg, mi volt ennek az aranyesőnek az eredménye és ezért el fogjuk mondani mily kalandjai voltak Péternek másnap.

Mikor reggel fölébredt, azt látta, hogy háza egészen el van hagyatva. Cseléideit sehol sem találta és felesége csodálkozására elbeszélte nekik, hogy mindnyájan eltűntek.

— Hová a fenébe mehettek is? — kiáltotta megdöbbenésben Péter.

Lemenvén az istállóba elkezdett kiáltani János! János! De nem volt János, aki felelni volna. A lovak azonban ott voltak és a furcsa események fölötti ijedtében lóra ült és lebakatott a faluba, hogy kitalálja, mit is jelentett mindez. A faluban minden ugy látszott, mint ha vasárnap lett volna. A boltok be voltak zárva és az utcák el voltak hagyatva. Péter a fejét vakargatta.

"Ébren vagyok-e vagy álmodom?" mondotta Valami zajt hallott az országúton, lenézett a lovára és látta, hogy elvesztette az egyik patkóját. A falu cigánykocvácsa éppen átellenben lakott, így hát Péter odavezette a lovat és erősen kopogott a betett ajtón. Kinyíltott egy ablak és az utcaik el voltak hagyatva. Péter a fejét vakargatta.

— Mit akar? — morogta.

— A lovam elvesztette patkóját és megakadom patkoltatni — mondta Péter.

— Ejnye — mondotta a kocvács — ezé másuhová kell majd mennie. Én földtam a mes terségemet — és becsapta az ablakot. Nagyot bámolt Péter erre a hirre azután lassu léptekkel elindult, fityörészett, a kezében tartván lova gyeplőjét.

Igy menedéglve elmélyedt és nem vette észre, hogy az a kevé ember, akivel találkozott, nem emelték előtte kalapjukat, amint annakelőtte szoktak. Ismét magához tért, mikor valaki a vállára ütött és visszafordulva, a jószágigazgatóját pillantotta meg, aki a földjei után szokott nézni és a bérletpénzt hajtotta be a parasztoktól.

— Bocsásson meg — mondotta a jószágigazgató.

gató — elhatározta, hogy visszavonulok az ön szolgálatából, uram.

— Valóban? — mondotta Péter. — Ez nagyon is hirtelen elhatározás!

— Hát, igenis, uram — felelt a jószágigazgató — a dolog úgy áll, hogy épp most kaptam egy csomó pénzt. Hiszen tudja, hogy arany esett az egész éjjel.

— Ah! — kiáltotta Péter szeméit dörzsölve. És azután, amint megértette az ember szavait, mosoly tárult el az arcán.

— Igaz, bizony — mondotta a jószágigazgató — két vödörrel telit szedtem föl, ezenkívül még egy káddal és egy nagy ládával telit vittem haza.

— Nos — mondotta Péter — igazán örülök. Most hát mindenki gazdag lesz és kényelemben fog élni.

— Igenis, uram — mondotta a jószágigazgató. Az egész család megkapott egy rakásnyit. Valóban, mindenki gazdaggá lett, akivel csak találkoztam.

— Igazán örülök annak — mondotta Péter, — most már nem lesz többé szegénység. Kezet szoritott a jószágigazgató és visszafordult, sietve és vidáman ment hazafelé, hogy nevének elmondja a jó újságot. Amint kapujához ért, kijött a felesége nagyon szomorú arccal és mielőtt Péter csak egy szót is mondhatott volna, ezt kiáltotta: Valóban nem hiszem, mi lelte a népséget. Nem tudok ebédet kapni. A mérsáros nem akar kiszolgálni, a pék nem süttött kenyeret, meg a tejárúsító nem jött el. Azt mondják, nem kell nekik többé pénzünk; van nekik bőven.

Péter leeresztette az állát és az arca elszomorodott. Az a kellemetlen érzés támadt föl benne, hogy hátha utóvégre az aranyeső nem is volt oly jó dolog, mint gondolta.

— Csak lesz valaki, aki szolgál nekünk ezekkel a dolgokkal?

— Nos, én nem találok senkit sem — mondotta a felesége.

— Ez komoly dolog — gondolta magában Péter. — Nem ehetem meg a pénzem.

Péter éhes kezdett lenni. Most észrevette, hogy ő csak addig lehetett gazdag, amíg mások szegények voltak. Maguk a szegény emberek is meghökkenek már, mert ők is látták, hogy a fölszedett összeg tulajdonképpen mitsem segített helyzetükön. Így tehát elhatározták, hogy gyűlést hívnak egybe.

A gyűlésen mindenki ott volt, a bírótól kezdve a templomszolgáig. És beszéltek, meg beszéltek, meg beszéltek. Azonban semmi sem lett a tanácskozásból, sokkal éhesebbek voltak, mint azelőtt.

Hirtelen egy ügyvéd emelkedett föl szólásra. — Világos — mondotta — hogy dolgozunk kell.

Ezek a rendkívüli szavak egy ügyvéd szájában nagyon meglepték a gyűlést. Mit is tud egy ügyvéd a munkáról? És halálos csönd uralkodott a gyűlésen.

Azonban nem volt más út, így hát ismét munkához láttak az emberek. De — mondák — ha dolgozunk, akkor mindnyájan dolgozunk. Nem volna igazságos, ha egy részünk munkálkodna, a többiek pedig lustálkodnának.

Annakelőtte a szegény emberek mindig elviselték a szegénységüket, mert folyton arra tanították őket, hogy mindnyájan gazdagokká lehetnek, ha csak szorgalmasak és takarékosak lesznek.

Mikor azonban kitalálták, hogy ez nem igaz, akkor elhatározták, hogy senki se élhessen a másik munkáján, hanem, hogy mindnyájan egyenlő helyzetben legyenek.

És ettől fogva nem volt többé szegénység Érkölcsországban, mert az emberek nem engedték meg többé, hogy a helyiélők foglalják le azokat a javakat, melyeket a dolgozók előteremtettek.

A KÉP COOPERT ELITÉLTÉK.

Múlt év november 9-én lőtte agyon D. B. Cooper ezredes és fia Edward W. Carmack szenátort s március 20-án ért véget az első tárgyalás Nashvillében, Tennessee államban.

A gyilkosság, mely miatt most a két Coopert s előzőleg már I. D. Sharpet elítélték, Nashvillében történt a nyílt utcán, fényes nappal. Carmack szenátor a "Tennessean" lapnak volt szerkesztője s mint ilyen ellenetzte Paterson kormányát megválasztását. Lapjában támadta Paterson hitét, köztük az idősebb Coopert is. Cooper több ízben figyelmeztette Carmackot, hogy támadásait szüntesse be, azonban nem ért cél. November 9-én fiával együtt találkoztak Carmackkal a nyílt utcán, néhány szót váltottak s megkezdődött a lövöldözés, melynek eredményeképpen Carmack holtan rogyott össze.

Tennessee államban erős pártja volt ugy Carmacknak, mint Patersonnak s így természetes, hogy az egyik fél mindent elkövetett, hogy a két Coopert halálra ítéltesse, míg a másik fél meg akarta menteni. Az esküdtsek Sharpet, mint bűnrészt hamar bűnrészesnek találták, azonban a két Cooperről azt jelentette, hogy az esküdtsek nem tud egyhangú véleményre jutni.

Hart bírótudta, hogy ha az esküdtzék elbocsátja, lehetetlen lesz új esküdtzék összeállításra, tehát utasította az esküdtzék, hogy föltétlenül jussanak megállapodásra. Őt esküdt elsőfokú, hat esküdt másodfokú gyilkosságát

akart megállapítani, egy pedig makacsul a fölmentés mellett volt. A huszadik szavazás után végre megalkudtak másodfokú gyilkosságban, ami husz évi börtönt jelent.

Cooperék ügyvédei rögtön új tárgyalást kértek. Pár hét alatt eldőlt, hogy a bíróság ad-e helyet kérésüknek. Addig a két Coopert egyenkint huszonötzere dollár biztosíték ellenében szabadon bocsátották.

SZTRAJK KÉSZÜL DELEN.

Az új tarifá-törvényjavaslat szerint a vasnak és acélnek vámját redukálják; ha a törvényjavaslatot elfogadják, az alabamai vas- és acélgyárak kijelentették, hogy leszállítják a munkabérekét.

A vasgyárak munkásai, kik a múlt évben sztrájkoltak, viszont kijelentették, hogy ismét sztrájkolni fognak a bérek leszállítása ellen. A sztrájkolni készülőeknek száma mintegy husz-ezer.

A tavalyi sztrájk Alabama államnak ötven-ezer dollárjába került s valószínű, hogy ha a sztrájk kitör, egyike lesz a legelkeseredettebbeknek, melyek valaha délen lefolytak.

AKIKNEK MÉG PANASZKODNI SEM SZABAD.

J. P. Morgannak s más nagykapitalistáknak leányai, belefáradva az élvezetek hajhászásába, hogy petyhüdt idegeiket kissé fölfrissítsék, fölcsaptak a Civic Federation "jóléti munkásainak".

Mint ilyenek, körüljártak Washingtonban a kormány nyomdáiban, ahol körülbelül száz nő dolgozik. A látottakról így számolnak be:

"A nők fizetése csekély, a munka súlyos. A műhelyek meleg, fulladt levegőjűek. A nők ruháit hamar átátzatja az olaj s ruhát nem váltathatnak. A munka, amelyet végeznek, az egész departmentben a legkellemetlenebb. Kérdéseinkre nem felelnek, nm panaszkodnak, mivel a műhely rendszabályzata tiltja, hogy szervezkedjenek és kifogásokat tegyenek."

Igy beszélnek a kapitalista nők is, amikor a száraz tényekről számolnak be. Kell-e több bizonyíték, hogy a kapitalista állam, mint munkáltató a legseméretlenebb kizsákmányoló közé tartozik?!

NEM SEGITETT RAJ'T AZ IMÁDSÁG.

Worchesterben Allen I. Sára kissasszony nagy hivatalt a Christian Science-nek, a "keresztény tudomány"-nak. Ez a tudomány abból áll, hogy minden bajon imádsággal akar segíteni.

A szegény elbolondított Sára tüdőgyulladásba esett s hitéhez híven, tudni sem akart orvosról, patikáról. Univerzális gyógyserhez ragaszkodott, az imádsághoz, melyből bőségesen juttatott neki egész házanépe. Mikor a beteg állapota súlyosabbra fordult, Merritt Stella asszonyt, a "keresztény tudomány" kiváló hirdetőjét hívták, aki aztán a leghatásosabb imádságokat szedte elő, de bizony szegény Sárán az sem segíthetett. Rövidesen a ravatalra került; a "keresztény tudomány" terjesztői pedig hirtik tovább veszedelmes bolondgombáikat.

FEL A VERSENYRE!

Szakadatlan, kíméletlen harc folyik az elnyomók és elnyomottak között. Ebben a küzdelemben nem kérnek és nem adnak kegyelmet. Nincs békealku, nincs fegyverszünet.

A munkásoknak, az elnyomottak osztályának legerősebb fegyvere a sajtó. A sajtó agitál, nevel, szervez. Ha e fegyverünk győnge, győngék vagyunk; ha erős, erősek vagyunk.

Lehet-e küzdelemünknek csak egy harcosa is, ki ne akarná, hogy e fegyverünk minél erősebb, minél hatásosabb legyen?

Lehet-e csak egy szocialista is közöttünk, ki ne akarná, hogy a Népakarat mindennap végezze azt a munkát, melyet most hetenkint kétszer végez?

Elvtársak! Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség vezetősége elhatározta, hogy ismét versenyre szólít föl benneteket. Alkalmat akar nyújtani nektek, hogy ne csak akarjátok, hogy a Népakarat napilap legyen, hanem tegyetek is érte valamit.

A vezetőség 1909 március 2-ikától május 5-ikéig versenyt indít előfizetők gyűjtésére, mely versenyben részt vehetnek az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetségnek s a Munkás Betegsegélyező Szövetségnek összes osztályai.

A legtöbb előfizetőt gyűjtő osztály ötven kötetből áll

ÉRTÉKES KÖNYVTÁR

kap jutalmul. A versenyben számít minden új előfizető, (akár mulatságon szerzik az osztályok, akár másképen.)

Hiszünk, hogy minden szervezet kiveszi részét a munkából, hogy hozzájárul valamennyi a Népakarat napilapjához tételéhez.

Elvtársi üdvözlettel az A. M. Sz. M. Sz.

Központi vezetőség.

ELVTÁRSAK!

TERJESSZÉTEK ÉS VEGYÉTEK A "NÉPAKARAT"-OT!

PROLETÁRHALAL.

Manayunki elvtársainktól vettük a következő levelet:

Kovács János munkástársunk áldozata lett a tüke kapzsiságának a manayunki papírgyárban. Munkaközben a védőkészülékek nélkül forgó gépekerekek elkapták s annyira összezúzták, hogy két óra alatt kiszendetek. Magyarországon édesanyja, özvegye s három gyermek siratja.

Szerencsétlenül járt munkástársunkat utolsó utjára Szentgyörgyi Ödön munkástársunk buszcsúszatója s a Philadelphai Munkás Dalárda által énekel "Miért oly boros" gyászdal s a Munkás Marseillaise hangjai mellett bocsátottuk.

Bementünk a gyárhoz, hogy megkérdezzük, hajlandó-e valami segítséget a családnak? Mikor előadtuk célunkat, faképnél hagyott bennünket.

Mi gyűjtöttünk össze némi pénzt, hogy elküldjük a szerencsétlen családnak. Itt óhajtjuk közölni az adakozók névsorát: Tudósító.

Bécsi P. \$5.00, Zsigvai I. \$2.00, \$1.50. Csizi J., Makk Gy.

\$1.25. Harmath I., Kárnev I., Kiss D., Kovács J.

\$1.00. Fereci Gy., Vörös J., Kovács L., Fiskál Gy. Biró Gy.

50c. Káldi F., Németh F., Gördi K., Kiss D., Kovács J., Réfi A., Csizmadia A., Horváth J., Réfi I., Sárkányi I., Takács V., Soós M., Fingalski S., Gödri G., Vörös M., Szabó I., Fehér J., Soha J., Gsellman Sz., Pócs F., Feókal N., Laczo M., Konicsár J., Ihász I.

25c. Csillag J., Csillag M., Méhes M., Makk A., Smied J., Fésüs A., Horváth J., Vági J., Biró V., Mrs. Polam, Kiss M., Kocsis L., Lukács S., Horváth J., Kelemen I., Kelemen S., Tamás F., Valdinger M., Kiss D., Horváth I., Baranyai N.

Kovács Károly 20c. Baranyai V., Varga N., Süpek I. 10—10c.

TÖNKREMENT VÁLLALATOK.

Az Egyesült Államokban a múlt héten 224 kisebb-nagyobb vállalat, üzlet bukott meg. Az ezt megelőző héten a bukott vállalatok száma 254 volt. A bukott vállalatoknak 85 százaléka ötezer dollárig menő tőkével 12 százaléka pedig öteztől huszezer dollárig váltakozó tőkével bírt.

A CINCINNATI-I SZERVEZET INDITVÁNYAI:

1. Utasítsa a kongresszus az újonnan megválasztott vezetőséget, hogy lépjen érintkezésbe az angol párttal, hogy az némi százalékot engedjen át irodavezetési költségekre az olyan osztályoknak, melyek az angol párthoz tartoznak.

2. A központ s a lapszerkesztőség helyeztessék Clevelandba.

3. Hason oda a kongresszus, hogy a Népakarat naponként jelenhessen meg; ha ez nem lehetséges, legalább is háromszor hetenkint; s utasítsa a kongresszus az összes osztályokat, hogy a Népakarat napilapjára tételért július 1-ig egy mulatságot rendezzenek.

4. Hason oda az újonnan megválasztott vezetőség, hogy az oly városokban, ahol nincsenek még szervezetek, igyekezzen szervezeteket alakítani.

5. Utasítsa a kongresszus az osztályokat, hogy minden mulatságból 10 százalékot az esetleg átutazó elvtársak segélyezésére fordítsanak.

6. Utasítsa a kongresszus az újonnan megválasztott vezetőséget, hogy legalább is kétszer évente az angol párt működéséről is teygen jelentést.

XXIX. OSZTÁLY INDITVÁNYAI:

1. A Népakarat alacsonyabb stílusú, egészen népies legyen, hogy a munkásság könnyen megértse.

2. A kongresszus tanácskoztó ülésén minden elvtársunk részt vehessen 15 cent belépti díj mellett.

XI. OSZTÁLY INDITVÁNYAI:

1. A Népakarat nyolc oldalas számát szüntessük be s helyébe háromszor hetenkint jelenjen meg lapunk.

2. A Népakarat legyen kötelező minden tagra. Az új tagoknak hat hónap előfizetési halasztás adassék.

3. A központ helyeztessék át Clevelandba.

4. A S. P. és a S. L. P. közötti testvérharc korlátoztassék, vagy egyáltalán szüntessék be.

5. Az állami titkárok vagy szervezők, mint a jelenben, ugy a jövőben se kapjanak fizetést.

XXXI. OSZTÁLY INDITVÁNYAI:

1. A Népakarat nyolc oldalas számát szüntessük be, helyette, ha a körülmények megengedik, naponta, ha nem, ugy jelenjen meg háromszor hetenkint.

2. Országos kongresszus csak minden két évben legyen egyszer. Minden évben legyen állami értekezlet egyszer.

3. A központ helyeztessék Clevelandba a jövő két évre.

4. Legyen alkalmazva egy titkár, aki csak a titkári teendőket végezze. Egy szerkesztő, ki szintén csak a szerkesztői teendőket végezze. A segéd-szerkesztőt állás szüntettessék meg. E két személy szövetségünkkel más munkával ne legyen megbízható.

5. Az újonnan megválasztott vezetőség hason oda, hogy szövetségünk egy fél éven belül iktattassék be az anyapárthba, ha lehet egyszerűre, mint szövetség, ha nem, ugy osztályonként.

A ST. LOUISI ÁLLAMI VEZETŐSÉG INDITVÁNYAI:

A mozgalomra vonatkozólag:

1. Indítványozzuk az anyapárttal való csatlakozást oly módon, hogy a szövetség tartsa meg szövetségi jellegét, azzal a különbséggel, hogy legyenek a magyar szervezetek átmeneti jellegűek, főfigyelmet fordítva az amerikai helyzet megismertetésére a bevándorolt magyarajku munkásokkal, ugy gazdasági, valamint politikai téren; a polgári jogok megszerzésére, a pártlap és irodalom kiadására; a magyar munkásoknak, az elvtársaknak, mihely ezt a viszonyok megengedik, az angol mozgalomba való átvitelére. Erre a célra dolgoztassék ki egy mellék-alapszabály oly alapon, hogy a magyar mozgalomnak széles keretű működési tere maradjon.

2. A gazdasági szervezetek kérdésében a szövetség határozottan az anyapárt álláspontjára helyezkedjék.

3. A női mozgalomra fordítottassék figyelem, rendszeres agitáció.

A pártsajtóra vonatkozólag:

Indítványozzuk a Népakarat kiadását háromszor hetenkint, legalább hat oldalon oly formán, hogy minden hét első lapszáma foglalkozna az agitációval általánosságban, a második legyen szentelve magasabb színvonalu irodalmi és tudományos dolgok közlésére, az utolsó ellenben feleljen a még nem eléggé képzett indifferens munkáságnak. Ezenkívül vezetessék be egy rovat, hasonlóan a Daily és Weekly Peoplehez "Levelezés" címen.

5. A lap megnagyobbításához szükséges összeg rendszeres havi kivetés útján fedeztessék.

Az ügykezelésre vonatkozólag:

6. Az állami vezetőség hatásköre az alapszabályokban bővebben és pontosabban fejtessek ki ugy az osztályok, valamint a központtal szemben.

Szövetségünkbe belépő tagok kötelezendők legyenek három havi tagság után egy pártlap megrendelésére.

8. Az alapszabályok III. fejezetének 6-ik pontjában "negyedévként" szó helyébe "fél-évenként" szó tessék.

9. Általános és egységes könyv és ügykezelés behozatala a szövetség keretében.

10. Az alapszabályok III. fejezetének 6-ik pontja a 3 tagból álló panaszbizottság helyébe, 5 tagból álló panaszbizottságot írjon elő.

11. A központi vezetőség Clevelandba helyeztessék.

12. A központi vezetőségbe a következő elvtársakat jelölje az állami konvenció:

Szerkesztő: Rothfiser Károly, New York. Basky Lajos, Philadelphia, Pa.

Lapkiadó: Fischer Samu, New York

Vezetőségi tagok: Timár János, Cleveland, Erben János, Cleveland, O. Gaál Sándor, Chicago, Ill. Turucz Pál, Newark, O. Basky Ferenc, New York, Marossy István, Pittsburg, Pa., Róna Dezső, Newark, N. J., Gonda Arnold New York, Vitális Boldizsár, E. Pittsburg.

13. Minden negyed évben állami konvenció tartassék.

Indítványozom a pártviták beszüntetését a S. P. és a S. L. P. között, amennyiben ezek a testvérharc jellegét viselik, ami a mozgalomunkra káros. Lahman István.

Tekintettel arra, hogy az "Előre" nemcsak nem szocialista lap, hanem egyenesen szocialistaellenes, indítványozom, hogy a Népakarat a jövőben egyáltalán ne foglalkozzék vele ugy, mint szocialista lap. Adler Albert, New York.

LAPZÁRTA UTÁN ÉRKEZETT:

Legújabb párisi táviratok szerint a franciaországi postások és távirtdások sztrájkja a munkások részleges győzelmével véget ért. A kormány lapjai békülékenységről, "sajnos félreértésekről" beszélnek, melyek azt bizonyítják, hogy a kormányának kemény lecke volt ez a sztrájk.

SZERVEZETEK FIGYELMÉBE.

Tudatjuk az elvtársakdal, hogy könyv alakjában újra kiadtuk Dániel De Leon minneapolis-i fölvallását, a Preamblet.

A közel 100 oldalas könyv egyike a legkiválóbb szocialista termékeknek. Egy példány 10 cent. Öt dollárt meghaladó rendelésnél 20 százaléka a kedvezmény.

Megrendelhető a pénz előleges beküldése mellett a Népakarat könyvkereskedésében, 528 E. 6th St. New York, N. Y.

REGÉNY.

RASZKOLNYIKOV (BÜN ÉS BÜNHÖDÉS.)

Írta: DOSZTOJEVSKIJ M. TÓDOR.

(Folytatás.)

(39.)

Részegek jöttek hozzám, de én arról nem tehetek, kapitány ur... Tisztességes házam van, kapitány ur, ott minden csendesen viseli magát, kapitány ur s én egyáltalában nem szeretem a skandalumot. De hát részegek voltak már akkor, amikor jöttek. S aztán még három üveg italt rendeltek. Erre aztán az egyik a lábaival akart játszani a zongorán. Nos, hát az igen illetlen dolog egy tisztességes házban. Igazán nem járja s egészen összerugdalta a zongorámat. Ez a részeg üveget is vett a kezébe s ezzel kezdte a többi hátulról döfögetni. Akkor én behívtam a házamestert. Károly bejött, de annak meg a szemébe csapott, Henri-ettenek is; engemet pedig ötször fölpofozott. Ez nem volt tisztességes házba, kapitány ur s én kiabálni kezdtem. A részeg azonban kinyitotta a csatornára (a Néva folyónak a városon keresztül vezetett csatornájára) néző ablakot s elkezdett sivitani, mint a malac. Milyen szégyen! Nyitott ablak mellett sivitani, mint a malac! Pihá, pihá, pihá! S ekkor Károly megragadta a frakkját s bevallom, igaz, hogy eltepte a kabátját. A részeg ordított, hogy tizenöt rubel kárterítést fizessék neki. Adtam is neki, kapitány ur, öt rubelt. Ez a tisztességtele vendég maga csinálta az egész skandalumot. S azt mondta nekünk: — Szatirát írok rólatok, mert én azt írhatok a lapokba, amit akarok.

— Tehát újságíró volt? — Az volt, kapitány ur. De milyen neveletlen vendég, kapitány ur. Még nem restel tisztességes házban....

— Elég, elég. Mondtam már neked, százszor mondtam....

— Petrovics Ilya! — szólott még egyszer a titkár, most azonban jelentősen.

A hadnagy ránézett s a titkár intett neki a fejével.

— Tehát még egyszer mondom neked, mélyen tisztelt Ivanovna Laviza, — szólott nyugodtabban a hadnagy — és pedig utóljára mondom, hogy ha még egyszer skandalum lesz a te tisztességes házádban, akkor én majd fölön csipelek tégedet, mint mondani szokták. Tehát író volt az az egyén, aki a te "tisztességes" házádban öt rubelt fizetett az eltépett frakk jáért? Ilyenek ezek az irodalmi férfiak mind, — tette hozzá s megvető tekintettel mérte végig Raszkolnyikovot. Éppen tegnapelőtt történt ilyen jellemző eset. Jól megebedél, de fizetni nem akar, hanem majd szatirát ír a dolgról. Egy másik meg, szintén ebből a tiszteletreméltó fajból, a gőzhajón két hölgyet, egy állami tanácsos feleségét s leányát, támadott meg a legaljasabb szavakkal. Nemrég pedig a cukrászboltból dobta ki egyet. Ilyenek mind ezek az író, költő, tanuló, újságíró urak....

— Aztán a cifra hölgy felé fordult: — Te pedig lödölj. Jól vigyázz magadra, egyszer csak betoppanok. Hallottad?

Ivanovna Laviza gyorsan összeszedte a ruháját. Bökolt jobbra, balra, mindenfelé s hajlongva hátrált kifelé az ajtón. Ott aztán háttal összeütközött egy csinos tisztel. Fomics Nikodim volt az érkező, maga a kerületi főnök. Üde, nyílt arcú fiatal ember, dus, szőke barkó az arcán. Ivanovna Lujza fölött hajtottá magát előtte, tipeggett, aztán kirepült az irodából.

— Megint égháboru, szélvész, villámlás, istennilya, — fordult borásztos, szeretetreméltó mosolylyal Petrovics Ilya felé. Megint fölforrtant, barátocskám? Már a lépcsőn halottam a hangját.

— Ah semmi, — felelt könnyedén Petrovics Ilya, összeszedte az irományait s a másik asztalhoz lépett, járás közben megint rángatta a vállait.

— Ime, kérem, — szólott aztán —, megint íróval, tanulóval van dolgom. Ez a tanuló tulajdonképpen csak volt tanuló, nem akar fizetni, de váltókat ír alá és nem akar kiköltözködni. Örökös panasz!... De azért megnehezített, mert a jelenlétében szivarozni mertem. Nézzen rá, ilyenek mind. Ők maguk haszontalan életet élnek. Ime, egy példány abból a különös, kiváló osztályból....

— A szegénység még nem bűn, batyuskám, — felelte Fomics Nikodim. Ertem már, értem. Olyan vagy, mint a puszkapor s nem bírsz uralkodni magodon. Azt képzelted, hogy meg vagy sértve s fölrobbantál. Ilyen ő, — fordult kedveskedő mosolylyal Raszkolnyikov felé —, valóságos puszkapor: meggyl, fölrobban, aztán vége. Ezt leszámítva, alig van rajta kívül jobb ember a világon. Aranyból van a szíve. Már az ezrednél is Puszkapor hadnagynak nevezték....

— És még miféle ezrednél! — kiáltott föl Petrovics Ilya. Meg volt elégedve, hogy így megdicserétek, de még duzzogott egy kicsit. Raszkolnyikov érezte, hogy mindkettőnek kellene valamik kellemeset mondani.

(Folytatjuk.)

EGYLETI HIREK.

CINCINNATI-I ELVTÁRSAINK FIGYELMÉBE.

Brand elvtárs a "Szocializmus egy évi előfuzetését tüzte ki díjjal azon elvtárs részére, ki március 12-től április 12-ig a legtöbb előfuzetést szerzi a Népakarat részére, Négyfél kevesebb előfuzetés nem nyerhet. **Bizalmiférfiak.**

A passai munkások 1909 március 28-án, d. u. 3 órakor az Empire Opera House-ban, (2-ik utca 52-54-ik száma alatt) nagy **NÉPGYÜLÉST**

tartanak a következő napirenddel:
A munkásokoztatás helyeztetése.
A szervezkedés és a sajtó.
Előadó: **Basky Lajos.**

A Detroiti Szocialista Munkás Szervezet 1909 március 28-án, vasárnap délután 2 órakor, a Hóvízi-féle tereben, (Carry és Madina utcák sarkán

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart. A napirenden lévő rendkívüli fontos ügyek megkövetelik az összes elvtársak pontos megjelenését.

CLEVELANDI ELVTÁRSÁK FIGYELEM.

Tudomására adjuk egy az elvtársaknak, valamint a munkástársaknak, hogy helyiségünket 2664-68 E. 79th St. alá helyeztük át. Szép és nagy helyiségünk van, mely minden este az elvtársak rendelkezésére áll.

Tudomására adom az elvtársaknak, hogy április 4-én, d. e. 9 órakor tartjuk negyedévi gyűlésünket. Kérem az elvtársakat, hogy a napirend fontosságára való tekintettel megjelenjenek és tagsági könyvüket magukkal hozni sziveskedjenek. **Zucker, titkár.**

hívom az Ohio államban levő osztályok titkárait, hogy osztályuk jelentését sürgősen küldjék be az állami titkár címére.

J. Timár,
3536 W. 66th St.
Cleveland, O.

A San Franciscoi Szocialista Munkás Szervezet 1909 március 28-án, a Franklin Hall-ban, 1853 Filmore St. (Sutter és Bush utcák között), **NAGY NÉPGYÜLÉST**

tart a következő napirenddel:
1. A magyarországi viszonyok.
2. Miért szervezkedjünk?
3. Az amerikai gazdasági helyzet.
4. A sajtó.
Elvtársak agítálatok!

A Clevelandi Magyar Szocialista Munkás Szervezet 1909 április 4-én, a Hungarian Hall-ban, (4314 Clark Ave.) színi előadással egybekötött

TÁNCMULTSÁGOT

rendez, mely alkalommal színre kerül a Szökött katoná. Belépti díj 25c. Kezdeté délután 4 órakor.

A McKeesport Magyar Szocialista Munkás Szervezet és a Munkás Betegsegélyző Szövetség 31-ik osztálya március hó 28-án, saját helyiségükben (149 2nd Ave.) szindarabban egybekötött

KEDÉLYES ESTÉLYT

rendeznek, mely alkalommal színrekerül az "Apró félreértések" című színmű 1 felvonásban

A Chicago Socialista Munkás Szervezet 1909 április 3-án, szombaton este 8 órakor, a Friedman Hall-ban Grand és Western Ave.-k sarkán), a kongresszusi költségek fedezésére **KEDÉLYES ESTÉLYT** rendez, melyre tisztelettel meghívja a chicagói munkásságot.

Newark, O.-ból vettük a következőket:

Figyelmettesítjük a szervezeteket, hogy őrizkedjenek egy Tóth János nevű csalóttól, ki Newark, O.-ban, mint munkanélküli, menhelyet kapott egy elvtársunknál s viszonzásul föltörte elvtársunk ládáját s 6 dollár készpénzt és 12 dollár ára homlit ellopva, megugrott. Az illető középmezőségű, rövid szőke bajszos, 28-30 éves beregmegyei. McKeesportról jött. **Tudósító.**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

M. I. Barberton, O. Összegyűjtjük és elküldjük.

H. K. McKeesport, Pa. Közöltük volna, — ha rövidebbre szabta volna.

H. F. Barberton. A jövő számunkban jön.

R. K. Ibi, ubi. D.-nek átadjuk a küldött dolgot. Az ígértet pedig várjuk, kivált egy a kongresszus előtti időben.

T. P., Newark, O. Erre vonatkozólag lapunkban olvassa el a figyelmeztetést. Megjegyezzük még, hogy a Szabadság Munkás Dalárdától annak idején a Philadelphiai Munkás Dalárda dalokat kért leadásra. Bár a Philadelphiai munkás Dalárda pártunkivüli, a Sz. M. D. megtagadta a kérés teljesítését, mivel a Ph. M. D.-nak S. L. P. tagjai vannak. Philadelphiai elvtársaink emlékeznek még arra a piszkos levele a bővebb információkkal szolgálhatnak.

NYUGTAZÁSOK.

Március 15-től 20-ig befolyt előfizetések:

Uj előfizetések...

\$1.00. St. Sinko, G. Zsolnay, St. Csonka, New Brunswick. Miss Kitzinger, J. Gulrich, St. Louis. L. Bruck, Pittsburg. A. Kukorelli, Newark. N. J. A. Adler, Z. Mihályi, G. Kovács, City. J. Slezák, J. Shoffa, San Francisco. J. Király, So. Lorain. S. Dobosy, Bridgeport.

50c. Miss Zsolnay, A. Deák, Havassy, New Brunswick. J. Krahling, Steelton. J. Gross, E. Pittsburg. Miss Gwatscovszky, Allegheny. J. M. Pleternick, Clarksburg. H. S., Indianapolis. M. Solomon, Union Hill.

Folytatólagos előfizetők.

\$2.00. Szoc. Szerv. 15. oszt., C. Németh, West End.

\$1.20. I. Marossy, Hungary.
\$1.00. A. Ginter, Roebing, I. Taszler, I. Lády, St. Louis. Pacanovszky, Newark, N. J. B. Vislay, E. Pittsburg, I. Elefant, San Francisco. S. Dargóczy, Lynn. I. Birosovitz, St. Szalay, A. Acél, Philadelphia. S. Nyiró, Allegheny. J. Halász, J. Bujáky, Passaic.
50c. I. Newman, L. Nagy, A. Erdély, Passaic.

H. Gross, S. Weisz, I. Braun, E. Pittsburg. A. Deutsch, A. Papp, St. Schmiedt, Philadelphia. J. Gombás, Bridgeport. St. Marosy, Pittsburg.

Elvtársak!

Követelitek, hogy a Népakaratot hetenkint háromszor jelentessük meg? Sőt indítványozzátok a kongresszusra, hogy naponként adjuk ki?

Néztek meg a mai nyugtázást. Ilyen eredmény mellett lehet-e lapunkat többször kiadni?

Erős szervezetek eleget tennének kötelességüknek, úgy minden aggodalom nélkül kiadhatnánk a Népakaratot háromszor hetenkint. Fogjunk a munkához oly kitartással, buzgalommal, minőt eszménk megérdemel.

KIADÓHIVATALI ÜZENETEK.

Ch. Oracek, Oakland, Cal. Tudassa pontos címét, miután az eddigi címére lapja nem kézbesítethető.

Figyelem Elvtársak! Központi szervezünk címe március 20-tól kezdve a következő: Charles Rothfiser c/o. Pszota, 328 Weitman St. Lebanon, Pa. Csakis a szervezőt érdeklő levelek küldendők e címre.

HIRDETÉSEK.

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség és a kiadóhivatal.)

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET mindennemű Iazai hangszerekről kórák és iskolákról, olvasókönyvekről, pipákról, ékszer és az összes népszárművekről. Küldjön 3 centes bélyeget.

Jos. Pokorny
77 FIRST AVENUE New York

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZETE
738 E. 9th St. N. Y.
A ruhát elhozza s készen lázhoz szállítja.

BATHÓ ISTVÁN
ELSŐRENDEŰ BORBÉLY- ÉS FODRASZTEREM
544 E. 6th Street, New York.

Empire Opera House
ETTEREM, KAVÉHAZ ÉS BOROZO
52-54 Second St., Passaic, N. J.
Három nagy terem színelőadások, bálók, lakodalmak és gyűlésekre. Valódi magyar konyha. Hamisítatlan óhazai borok pohár és gallon számára. Illatos szivarok. Tiszta szobák és izletes étek a nap bármely órájában. Nyitva éjjel és nappal. Vidékiek mindennemű utbaigazítást kaphatnak.

Tisztelettel **Molitorisz József**

Dr. S. GOLDMAN
egyedüli HAZAI MAGYAR ORVOS,
volt csász. és kir. katonar orvos.
406 Grand St., PITTSBURG, PA.
Telephone P. & A. Main 883.
Gyógyít mindennemű gyógyítható betegségeket s biztosan a lesgyörgőbb titoktartás mellett. Nem csinál humbugot, nem küld orvosságot utánval mellé, anélkül hogy azt kérné tőle. Nem hirdet álarcképeket és hamis bizonyítványokat. Minden betegségeket bizalommal forduljanak dr. S. Goldmanhoz. Irodáorák naponta reggel 9-től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig.

TAUB VILMOS
magyar órák és ékszerész.
Mindennemű hazai órák és aranyeműk javítását jótállás mellett elvállalja. Készletben tart hazai és amerikai órákat, ékszerket és egyeleti jelvényeket. A New Yorki szocialisták kedvelt embere. Vidéki megrendeléseket, javításokat pontosan teljesít. Teljesen szolid árak.

31 Ave. B, Near 3rd St. NEW
Mindennemű **LATSZEREK** raktáron Nagy képes árjegyzék egy vidékre, mint helyben ingyen megküldeték.

United Sewing Machine Co.
3300 3rd Avenue.
Cor. 164th St. NEW YORK

Central 6978 Central 1829
Little Hungary
KAVÉHAZ, ÉTTEREM ÉS MINTABOROZO
Chicago kellő közepén, Clark és Monroe St. délnyugati sarkán. Trorth Dearborn Bldg.
Minden este cigányzene 5-től 1 óráig.
A magyarság otthona. Chicago látványossága Valódi magyar konyha, pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. Bel- és külföldi lapok. Külön termek bizottságok részére. Vidékieknek szives utbaigazítás.
D. L. FRANK, tulajdonos.

FINTA MIHÁLY,
BORBÉLY ÉS "ODRÁS"
516 E. 6th Street, New York.

Ha jó ruhát akar mérsékelt árban, keresse föl
M. Massing
SZABÓ ÜZLETÉT
77 Albany St. NEW BRUNSWICK, N. J.

Ha jó izlésű és jutányos árban akar női öltönyöket, waist, szoknyát vagy menyasszonyi ruhát vásárolni, ne mulassza el üzletünket felkeresni, mely teljesen magyar szolgálata van berendezve. Mérték utáni rendeléseket is elfogadunk. Nyitva este 10 óráig

SOL. RUBIN, tulajdonos
966 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Női és férfi divat-áru cikkeket legolcsóbban vásárolunk
UR JOZSEF, üzletében
260 Neilson St. New Brunswick.

A Chicago Munkás Betegsegélyző és Önképző Szervezet hivatalos orvosa. ...
Dr. TÖRÖK MIKSA
HAZAI MAGYAR ORVOS

A Benett-féle orvosi akadémia tanára. A South sidei kórház sebész és női betegségek főorvosa
Rendel: Délelőtt 8-10-ig, délután 12-1-ig és este 6-8-ig.
322-324 W. 12th Street.
Cor. Johnson St. Chicago, Ill.

VARRÓ GÉPEK.
minden gyártmányú, \$14.00-tól fölé feléti 50 cent részlet lefizetésre. 20 évi jótállás. Kisse használt gépek \$4.00-tól fölfelé. Hitelt New York városán kívül is adunk. Ha nem jöhet, írjon és kép viselőnk meglátogatja. Egyedüli magyar gépüzlet New Yorkban.

United Sewing Machine Co.
3300 3rd Avenue.
Cor. 164th St. NEW YORK

INDENKINEK
szüksége van Szent István labdacokra. (A legjobb használható és vértisztító.) Ne szenvedjen székrekedést, belső fájdalmakat, emésztési zavart, gyomorégést, fejfájást, szédülést, mikor a Szent István labdacok mindezeket távol tartják és fájdalommentes hatást gyakorolnak.
Maga is használja azt, mit a többi: **LILÍOM CRÉMET ÉS SZAPPANT,** mert arcát megfínomítja és megifjítja. Csunya a szepő, a májolt, a himlőhely és más arctisztítálatások — s miért ne legyünk inkább szépek? — s miért ne legyünk inkább szépek?
Mindenféle importált szerekért menjünk
ROTH SAMUEL
gyógyszertára a Megváltóhoz
125 Ave. 4., cor. 8th St., New York.

I. N. Y. M. Ifjúsági Kör tánciskolája.
ÁRPAD HALL
431 E. 6th St. New York.
Angol-magyar iskola kétszer hetenkint, hétfőn és csütörtökön a **LIBERTY HALL-ban**
49 Mercer St. Newark, N. J.
Mindkét helyiségben kifogástalan magyar konyha. Alkalmos termek bálók, lakodalmak és egyeleti gyűlésekre.
Bel- és külföldi lapok. Budapesti Népszava. Az öntudatos munkások találkozó helye. Pool és biliárd. **A. Orawetz, tulajdonos.**

Telephone 1027 Orchard.
Dr. BIEBER E. LAJOS
magyar fogorvos
383 E. 8th Street
Ave. C és D között New York

Dr. SANDOR HORWITZ
a peoriai magyarság kedvelt orvosa. Gögyit minden nemű férfi és női titkos betegséget a legjobb sikerrel, titoktartás mellett.
Adams és Hamilton utcák sarkán.
Mayer Bldg. Peoria, Ill.

Dr. Löwinger Ernő
AZ ÖSSZES ORVOSI TUDOMÁNYOK TUDORA
ezuton értesíti ismerőseit, e lap olvasóit, hogy lakását megváltoztatta és ezental
727 GRAND AVENUE
alatti orvosi irodába található egész nap.
Telefon: Humboldt 1577. Chicago, Ill.

Phone: Bell. Sidney 1341.
BARNA VERONA
MAGYAR SZÜLÉSNŐ
Budapesten az egyetemen vizsgázott. Sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt bármily nemű női betegségekben, legnagyobb titoktartás mellett. Házhöz betegkelet is elfogadok.
1701 So. BROADWAY,
Soulard St. sarok St. Louis, Mo.

Katolin János
FENYKEPÉS
3616 N. Broadway, St. Louis
Képek felvétele BÄRMILY időben reggel 8 óratól este 8-ig rendelkezéskül KÉSBŐB is. Nagyobbitások, gombképek és képrámák kaphatók. Kis jegyek 28 drb. 25.
Kérem a magyarok pártfogását.
Eladok hajó-jegyeket minden vonalra jutányos árban.

Ugyes magyar szülész
Jergler Paula Budapestén az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben. 546 Washington Boulevard, Pauline St. sarkán, Chicago, Ill. Telefon West 1394

Egy jószabású ruháért keresse fel
KRONMAN, férfi szabót.
4147 Lorain Ave. Cleveland.

Telefon 4537 Newark, N. J.
TULY
BUDAPESTI FÉNYKÉPÉS
4 West St. NEWARK, N. J.
Legfinomabb kivitelű fényképek tisztán kidolgozva jótállás mellett. Ugyisint foltvételek házon kívül is eszközölhetnek. Naitva vasár- és ünnepnapokon is.

Bevandorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezésű és jutányos áru **SZOBÁ**
ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. NEW YORK.
a „Népakarat” szerkesztőségével szemben.
Az elvtársaknak Magyar országból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajónál megvárom őket.
ÉTTERMEM ÉS KAVÉHAZAM
a magyarságvü öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss étek. — Hazai biliárd asztalok.
Bel és külföldi pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.
Felkérjük olvasóinkat, hogy szükségleteiket hirdetőinknél szerezzék be s a vásárlás alkalmával hivatozzanak a NÉPAKARAT-ra.

HAJÓJEGYET VÁSÁROLNI VAGY KÖZJEGYZŐI DOLGOK GYORS ELINTÉZÉSÉRE A LEGJOBB ÉS A LEGTANACSOSABB FORDULNI
KISS EMIL
BANKÁRNÁL
NEW YORK 104 SECOND AVE. IRJON KIVÜL
FUNKAL
ÁRSZÉKÉRE

Beldegreen
budapesti fényképész
32 Avenue C
3-ik u.sarok, New York
Izletes és jól kidolgozott képek 2 dollártól feljebb.
A munkáért jótállók.
Nyitva vasár- és ünnepnapon is

ZACHAR OTTO
NAGYBANI BOR-, SÖR- ÉS PÁLINKA KERESKEDESE.
1434 Germantown Ave. Philadelphia,
Amint a magyar konyha, egy a magyar való a magyarnak. Kaphatók magyar bortörköly, szilvórium Poth's Extra sör. Remlére házhöz szállítva.
A magyar szervezett munkások barátja.

MAGYAR MÉSZA SZÉK ÉS FÜSZER ÜZLET
BACHER FERENCZ
Mindennemű friss husok és fűszerek legolcsó bevásárlási forrása.
1437 Germantown Avenue Philadelphia, Pa.
Mindenféle importált fűszereket és szálmag legolcsóbb árban kapható.

SZENTGYÖRGYI O.
kavéháza és étterme
567 N 5th St.
Philadelphia, Pa.
Cor. Green and 5th Street.
Magyarajku szocialisták kedvenc találkozó helye.

RIZSÁK JÁNOS
közjegyző, pénzzállító és váltó-intézet
Főüzlet 127 Second St., Passaic, N. J. SAJÁT
PÉNZT a legolcsóbban és lehető gyorsabban küld az O-hazába. Péntéket bármely hazai bankba készpénzre át lehet váltani és a betétit rövid időn belül kifizetnek. Nemkülönb az O-hazában, árva néli, takarékpénztárnál, vagy másoknál elhelyezett összegeket, a pesti irodám utján díjtalanul kihozom csupán a szükséges meghatalmazás hitelesítésért számítok csekély díjra.
HAJÓJEGYKEPÉT Európába és Európából Amerikába a legjobb árban adok el, az utasok személyesen rem el a hajóköz.
CSOMAGOKAT az O-hazából szatok vagy oda szállítatok.
OKIRATOK szakszerűen, a tnyelnek megfelelőleg állítanak ki és konzultációs hitelesítéssel látják el. Kuponok, tételek, nemkülönb azai somnás perekben és bármely más ügyvdi dolgokban rok. Minden ügyben, úgy mint eddig, ezental is a legnagyobb pontosságot igyek.
UTBAIGAZÍTASSAL, tanácsokkal és felvilágosítással GYEN készpénzzel és szivesen szolgállok.
Magyarországi iroda: Budapest, IV. Sütő-utca 6.
Fiók-irodák: So. Bethlehem Pa., saját ház, Alpha, N. J. Wharton, N. J., — Franklin Furnace, N. J.

Péter Lajos
„Rákóczi Hall”-hoz czimzett
Vendéglő, Kavéház és Étterme.
— 4-ik utca 197, New York —
AJÁNLJA
KITÜNŐ MAGYAR KONYHÁJA
Kitünő Italom. Kitünő Italom.
Alkalmos helyiség mulatságok, lakodalmak vagy hasonló ünnepélyre.
A New Yorki Magyarajku Szocialisták kedvelt gyűlékezési helye. Különbféle munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

HAJÓ VAGY VASÚTJEGYET VÁSÁROLNI AZ ÖSSZES VONALAKRA — PÉNZT KÜLDENI VAGY KÖZJEGYZŐI DOLGOK GYORS ELINTÉZÉSÉRE A LEGJOBB ÉS A LEGTANACSOSABB FORDULNI
DEUTSCH BROS
IRJON ÁRJEGYZÉKÉRT. BANKÁROKHOZ
319. E. HOUSTON ST. NEW YORK

Tartós és puha bőrből készült szék, olcsó árban kaphatók a
Divatos Cipők
UNION SHOE CO. "nál"
AVE B. cor. 4th st. NEW YORK.